

Digitale krænkelser af børn

Analyse af børns besvarelser på www.bornetelefonen.dk

"Der er ældre mænd, der har skrevet til mig. Mange drenge har sendt dick pics, selvom jeg sagde nej. Nogle fra min klasse har skrevet anonyme ting, som at jeg er for grim til at blive model, og at jeg ligner en heks, at var pisse grim og mange andre ting..."

Notatet beskriver omfanget og karakteren af de krænkelser, som børnene oplever, når de færdes på internettet eller mobilen – i deres digitale liv.

Metode

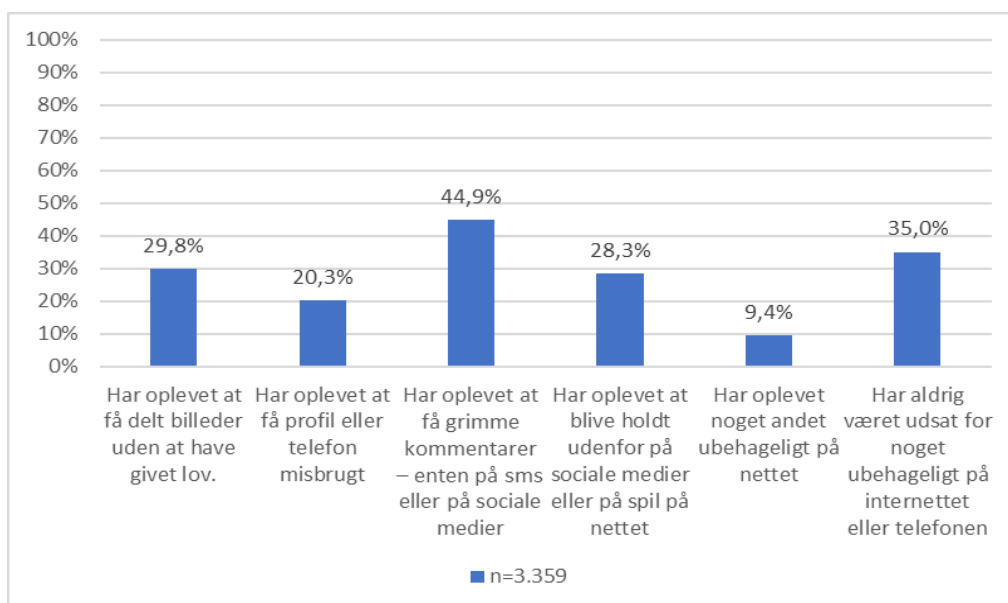
Dette notat baserer sig på en undersøgelse på www.bornetelefonen.dk, som børn og unge har kunnet besvare i perioden maj – september 2017. Datagrundlaget er 3.675 besvarelser. Da respondenterne ikke er repræsentativt udvalgt, kan det samme barn potentielt have besvaret spørgeskemaet mere end en gang.

Resultater

I det følgende gennemgås centrale resultater fra surveyen om digitalt børneliv.

Digitale krænkelser er udbredt i børns liv

Undersøgelsen viser, at digitale krænkelser ikke er et ukendt fænomen. Eksempelvis svarer 29,8 pct., at de har oplevet at få delt billeder, uden at de har givet lov, og 20,3 pct. fortæller, at de har oplevet at få deres profil eller telefon misbrugt. Endnu flere – knap halvdelen (44,9 pct.) svarer, at de har oplevet at få grimme kommentarer – enten på sms eller på sociale medier, mens 28,3 pct. svarer, at de har oplevet at blive holdt udenfor på sociale medier eller på spil på nettet. 9,4 pct. svarer, at de har oplevet at blive holdt udenfor på sociale medier eller på spil på nettet. 35,0 pct. svarer, at de har oplevet at blive holdt udenfor på sociale medier eller på spil på nettet.

Piger og børn med anden kønsidentitet er mere udsatte end drenge

Det er relativt oftere piger (44,3%) og børn med en anden kønsidentitet (44,3%), som oplever at få grimme kommentarer enten på sms eller sociale medier sammenlignet med drenge (30,6%). Også når det gælder børns oplevelser med at blive holdt udenfor på sociale medier eller i spil på nettet, er der en markant forskel mellem kønnene. Det viser sig, at denne krænkelse er relativt mere oplevet hos børn med en anden kønsidentitet (37,7%) sammenlignet med både piger (27,4%) og drenge (19,8%). Samtidig viser undersøgelsen, at relativt flere drenge (41,4%) end piger (29,6%) og børn med anden kønsidentitet (29,5%) angiver, at de aldrig har været udsat for noget ubehageligt på internettet eller deres telefon.

Ved spørgsmålene, der handler om at have oplevet at få delt billeder uden at have givet lov til det og at have fået sin profil eller telefon misbrugt, er forskellene mellem kønnene relativt mindre. Det viser, at denne type krænkelse muligvis kan siges at være mere kønsneutrale.

Tabel 1: Børns oplevelser i det digitale liv fordelt på køn, bornetelefonen.dk, maj - sep 2017

		At få delt billeder, uden at have givet lov	At din profil eller telefon er blevet misbrugt?	At få grimme kommentarer - enten på sms eller sociale medier	At blive holdt udenfor på sociale medier eller i spil på nettet?	Noget andet ubehageligt?	Har du aldrig været udsat for noget ubehageligt på internettet eller på din telefon?
Pige	Antal	801	541	1241	767	231	828
	Andel	28,6%	19,3%	44,3%	27,4%	8,3%	29,6%
Dreng	Antal	172	117	229	148	55	310
	Andel	23,0%	15,6%	30,6%	19,8%	7,3%	41,4%
Anden kønsidentitet*	Antal	14	13	27	23	17	18
	Andel	23,0%	21,3%	44,3%	37,7%	27,9%	29,5%
Total	Antal	1005	679	1514	954	315	1182

Note: Andelene er udregnet på baggrund af: pige (n=2800), dreng (n=749) og anden kønsidentitet (n=61). Da der kan vælges flere svarkategorier summerer andelene ikke til 100%. Besvarelser, hvor barnets køn er ukendt er ikke medtaget i beregningen
*Kvalitative besvarelser tyder på, at kun 1/3 af de registrerede i kategorien Anden kønsidentitet er valide.

Jo ældre børn er, jo mere udsættes de for krænkende oplevelser

Der er en tendens til, at jo ældre børnene bliver, jo mere udsættes de for krænkende oplevelser, når de færdes på de digitale platforme. For eksempel kan vi se, at i 20,7% af besvarelserne fra børn i 4. klasse svares, at barnet har oplevet at blive holdt udenfor på sociale medier eller i spil på nettet. Ser vi på det samme spørgsmål for 7. klasse, er andelen her 27,7%, mens den for 10. klasse er 30,4%. Denne tendens går igen, men er ikke lige så udtalt ved alle spørgsmål. Eksempelvis har barnet i 38,2% af besvarelserne fra 4. klasse oplevet at få grimme kommentarer enten på sms eller sociale medier, mens andelen for 7. klasse er 41,6% og 45,0% for 10. klasse.

Tabel 2: Børns oplevelser i det digitale liv fordelt på klassetrin, bornetelefonen.dk, maj-sep 2017

		At få delt billeder, uden at have givet lov	At din profil eller telefon er blevet misbrugt	At få grimme kommentarer - enten på sms eller sociale medier	At blive holdt udenfor på sociale medier eller i spil på nettet	Noget andet ubehageligt	Aldrig været udsat for noget ubehageligt på internettet eller på din telefon	Total
4. klasse	Antal	40	27	83	45	18	91	217
	Andel	18,4%	12,4%	38,2%	20,7%	8,3%	41,9%	
5. klasse	Antal	52	31	110	63	36	119	303
	Andel	17,2%	10,2%	36,3%	20,8%	11,9%	39,3%	
6. klasse	Antal	165	95	257	153	56	207	606
	Andel	27,2%	15,7%	42,4%	25,2%	9,2%	34,2%	
7. klasse	Antal	239	143	305	203	78	234	733
	Andel	32,6%	19,5%	41,6%	27,7%	10,6%	31,9%	
8. klasse	Antal	220	155	307	187	53	222	661
	Andel	33,3%	23,4%	46,4%	28,3%	8,0%	33,6%	
9. klasse	Antal	155	124	239	161	33	171	542
	Andel	28,6%	22,9%	44,1%	29,7%	6,1%	31,5%	
10. klasse	Antal	80	69	130	88	14	93	289
	Andel	27,7%	23,9%	45,0%	30,4%	4,8%	32,2%	
Total	Total	1005	679	1514	954	315	1182	3522
	Andel	28,5%	19,3%	43,0%	27,1%	8,9%	33,6%	
Andet*	Antal	54	35	83	54	27	45	171
	Andel	31,6%	20,5%	48,5%	31,6%	15,8%	26,3%	

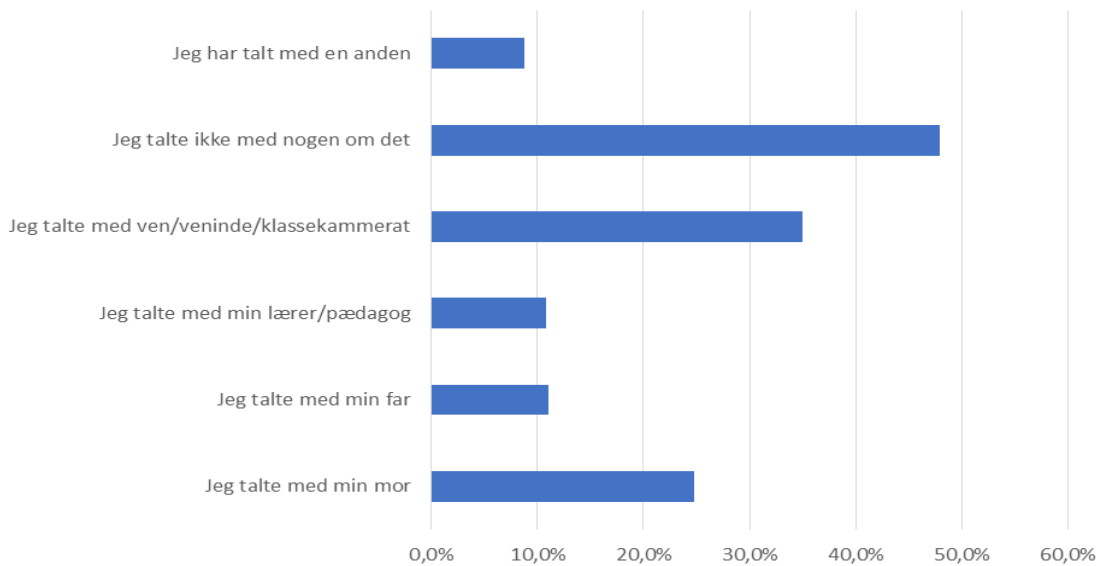
Note: Svar, hvor barnets klassetrin er ukendt er ikke medtaget i beregningerne. Da der kan vælges mere end en svarkategori, summerer andele ikke til 100%.

*Andet dækker eksempelvis over ungdomsuddannelser.

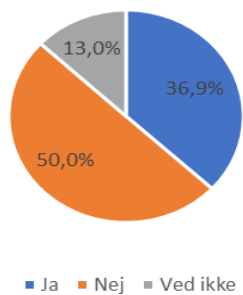
Knap halvdelen taler ikke med nogen om, at de oplever noget ubehageligt på nettet

Samtidig med, at undersøgelsen viser, at digitale krænkelser er udbredt i børns liv, viser undersøgelsen, at 48 pct. – knap halvdelen – ikke taler med nogen om de digitale krænkelser, de har oplevet, og det er ligeledes halvdelen, 50 pct., der svarer, at de derhjemme ikke har talt om, hvad man kan gøre, hvis de selv eller en de kender bliver udsat for digital mobning. Adspurgte, om de i skolen har talt om, hvad man kan gøre, hvis de eller en de kender bliver udsat for digital mobning, svarer 22 pct., at det har de ikke.

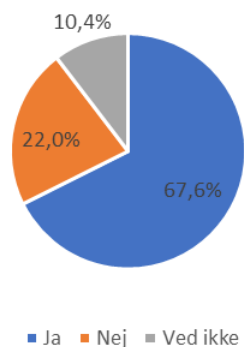
Spørgsmål: Talte du med nogen om det, da du oplevede, at nogen var ubehagelige mod dig på sms eller sociale medier?
(Vælg gerne flere) n=2.269

Spørgsmål: Har I hjemme hos dig talt om, hvad man kan gøre, hvis du eller en du kender bliver udsat for digital mobning? n=3.264

Spørgsmål : Har I talt om i skolen, hvad man kan gøre, hvis du eller en der kender bliver udsat for digital mobning? n=3.263

Det siger børnene

Følgende citater udtrykker de ting, som børnene beskriver at have oplevet, når de har svaret, at de har oplevet noget andet ubehageligt end det, der indfanges i de faste kategorier

"Jeg har oplevet, at der var en, der var blevet sur på mig. Så hun lavede en hadegruppe, hvor nogle af hendes venner var med, og så begyndte de at skrive meget grimme ting til/om mig"

"Børnelokker på MovieStarPlanet"

"Man kan ikke altid regne med, hvad folks beskeder egentlig betyder. Altså noget dårligt eller godt. Så man er lidt bange for at gøre dem kede af det"

"Nogle drenge fra min klasse skrev, at jeg ikke skulle tale til dem, og at det blev værst for mig selv, hvis jeg gjorde det"

"Voksne, der blotter sig"

"Dick pic og en, der fandt mit hus"

"Voksne mænd, der sender videoer af deres P**"

"En dreng, jeg skrev med, prøvede på et tidspunkt at presse nøgenbilleder/kropsbilleder ud af mig ved at true mig med, at han ville tage sit liv"

"En person kontaktede mig, da jeg var cirka ni år. Og ville have mit nummer osv. Min mor fandt heldigvis ud af det, og vi meldte det til politiet. Rigtig ubehageligt"

"Engang på Snapchat var der en, der truede med at lægge mit ansigt ud på en pornoside. Jeg ved ikke, om han endte med at gøre det eller ej. Jeg blokerede ham"

"Voldtægt, misbrug, folk opfordrede mig til at begå selvmord"

"Jeg er blevet voldtaget inde i mit spil"

"At nogen har sagt grimme ting om mig på delte videoer, som jeg ikke var klar over eksisterede"

"Når man ikke rigtig bruger sociale medier, er man på en måde uden for fællesskabet, og folk synes, man er mærkelig"

"Der er ældre mænd, der har skrevet til mig. Mange drenge har sendt dick pics, selvom jeg sagde nej. Nogle fra min klasse har skrevet anonyme ting, som at jeg er for grim til at blive model, og at jeg ligner en heks, at var pisse grim og mange andre ting..."

"En pige fra klassen, som har delt et nøgenbillede af min bedste veninde"

"At jeg blevet tilføjet til gruppesamtaler henvendt til at svine personer til, som ikke er med i samtalen"

"Nogle lavede engang en falsk profil på Instagram, og de lod som, de var mig"

"Truet på snap, men det blev anmeldt, og jeg har børnesikring på min mobil nu"

"Udstillet i gruppechat foran hele klassen med egne billeder/videoer, som blev sendt videre. Også oplevet at kaldt en masse ubehagelige ting som for eksempel luder og pornostjerne. Det skete også i en gruppechat"

"At skrive med en pige og få nøgenbilleder, men hun fik et dick pic fra mig, som hun lagde op på Insta og sagde, at det var den mindste ever"

"Skrev en kommentar på Youtube til en video og nogen svarede: 'kill yourself'"

"Det der 'at blive holdt udenfor' er altid et ja. I spillet Counter Strike er der ALTID nogen, der bliver holdt udenfor, da det er et lorte community... der er få, der har et godt hjerte... de fleste er onde russere, der sidder og råber og skriger i mikrofonen"

"Har oplevet mange gange at modtage billeder af en mands kønsdele på Snapchat for eksempel"

"Jeg har prøvet at blive tvunget til at sende nøgenbilleder"

"Engang jeg havde Ask.fm, var der nogen, der skrev anonymt til mig, at jeg var billig og var pisse klam"

"Der var en klam pædofilagtig mand, der skrev til mig"

"Jeg har fået skrevet grimme ord til mig som for eksempel 'hold kæft suttesso' eller 'din fede luder'"

"En, som lavede en fake profil af mig og skrev alt muligt shit og perverst til mine venner og andre, jeg ikke kender"

"En fremmed mand skrev til mig. Jeg prøvede at ignorere ham, men han blev bare sure, og hans ord blev mere og mere skræmmende og voldsomme. Han skrev alt muligt klamt om, hvordan han ville voldtage mig og holde mig som sexdyr i hans kælder. Og brugte ordene præcis, som jeg skriver dem: 'Jeg finder dig og sætter dig i min kælder, så kan jeg fandeme voldtage dig dit fucking svin. Du bliver mit lille sexdyr'"

"Dødstrusler"